

2. Хаснутдинов А. И. Вспомогательные договоры на транспорте: Дис... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / А. И. Хаснутдинов. – Иркутск, 1995. – 317 с.

УДК 346.12 (043.2)

Присяжнюк В. П., к.ю.н.,
начальник Управління МВС України
на Донецькій залізниці, м. Донецьк

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ ПОТРЕБ ОВС У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Гарантовані Конституцією України права людини та їх захист забезпечують органи внутрішніх справ у межах та порядку, що передбачені законом. МВС України є складовою системи забезпечення національної безпеки України і забезпечує у цій частині комплекс узгоджених заходів щодо захисту національних інтересів у політичній, економічній, соціальній, військовій, прикордонній, науково-технологічній, інформаційній та інших сферах від внутрішніх і зовнішніх загроз.

Для виконання покладених на ОВС завдань потрібне належне матеріально-технічне забезпечення. Протягом тривалого часу воно було недостатнім для ефективного їх функціонування та виконання завдань їх діяльності, що негативно проявилось при реальній загрозі національній безпеці держави; ускладненні криміногенної ситуації. Дійшло до того, що суспільство через благодійництво стало забезпечувати підрозділи ОВС, які виконують свої завдання в зоні проведення АТО.

Фінансове забезпечення органів внутрішніх справ є жорсткою системою фінансових відносин, що встановлені державними та відомчими нормативно-правовими актами, як правова категорія галузі фінансового права. Водночас, беручи участь у реалізації розподільної функції фінансових відносин між ОВС і державою, зазначений вид забезпечення аналізується як економічна категорія, яка відображає господарсько-правовий аспект та особливості діяльності ОВС як установ.

Фінансове та матеріальне забезпечення ОВС потребує перегляду: воно обтяжливе, процедури надто громіздкі і тривалі, і не забезпечують їх потреб, особливо у теперішній час. Наразі проведені дослідження правових форм матеріально-технічного постачання органів внутрішніх справ України відстали від потреб сьогодення, особливо якщо воно вчиняється благодійниками поза місцями постійного розташування їх підрозділів. Прийняття матеріальних цінностей та їх використання, як і списання, не урегульовано нічийним законодавством, що залишає щілини для

зловживань недобросовісними господарниками та огульного їх звинувачення у порушенні порядку.

Додавляє складнощів комплексність цих правовідносин: відносини з фінансового забезпечення та матеріально-технічного постачання ОВС України є предметом адміністративно-правового регулювання; ці відносини водночас є цивільно-правовими та господарсько-правовими. Притому адміністративні процедури та тендери є стримуючими і потребують їх приведення у відповідність до сучасної динаміки та вчасного реагування на виклики. Вони є передумовами прийняття господарських рішень: передачі частини наявного оснащення та ресурсів іншим підрозділам, що перебувають у зоні проведення АТО, їх узгодження і дотримання встановленого порядку. Основним тут є нормативно-правове регулювання фінансового забезпечення та матеріально-технічного постачання ОВС України внаслідок внесення змін та доповнень до чинного законодавства. Його основний недолік – громіздкість, що у разі негайного забезпечення потреб ОВС, стало тягарем. Нормативно-правові акти, які регламентують фінансово господарську діяльність ОВС України, потребують перегляду, і чим скоріше, тим краще.

Попри те, що органи внутрішніх справ України є суб'єктами бюджетних правовідносин, реалізуючи при цьому свої повноваження за рахунок загального та спеціального фондів бюджету вони приймають участь в господарських правовідносинах за рахунок залучених коштів. Зокрема наразі йдеться про волонтерський рух, представники якого надають підрозділам ОВС, які виконують свої функції в зоні АТО вагому матеріальну допомогу.

У цих правовідносинах ОВС як суб'єкта правовідносин приймають участь як державні установи із спеціальною правоздатністю, що пояснюється специфікою і профілем їх діяльності, а також обмеженим обсягом прав і обов'язків, необхідних винятково для досягнення мети їх діяльності.

Тож фінансове забезпечення ОВС України здійснюється в межах фінансової системи держави у всіх її проявах та є формою участі в розподілі грошових коштів шляхом отримання фінансових ресурсів із метою наділення ОВС відповідними матеріально-технічними ресурсами. Ресурсне забезпечення ОВС здійснюється через матеріально-технічне постачання озброєння, боєприпасів, форменого одягу, різного майна, транспортних засобів і засобів зв'язку, будівельних матеріалів, пального і запчастин та іншого майна, необхідного для забезпечення їх діяльності.

Матеріально-технічним постачанням органів внутрішніх справ України є система господарських відносин, які виникають між органами державної

влади, службами Міністерства внутрішніх справ України, суб'єктами господарювання та підрозділами ОВС з централізованого постачання матеріально-технічних ресурсів для задоволення потреб під час виконання органами внутрішніх справ своїх обов'язків і завдань, визначених Законом України «Про міліцію». Окрім того, допустимі в порядку та у спосіб, що передбачені законом, інші джерела такого постачання, які потребують внутрішнього та зовнішнього контролю.

УДК 347.463 (043.2)

Самойленко Г. В., к.ю.н., доцент,
Запорізький національний університет, м. Запоріжжя

БЕЗПЕКА ПЕРЕВЕЗЕНЬ ПАСАЖИРІВ ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ ЯК УМОВА ДОГОВОРУ ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРА ПОВІТРЯНИМ ТРАНСПОРТОМ ТА ОБ'ЄКТ ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Авторський підхід до визначення теми дослідження зумовили події, які мали місце останнім часом у сфері перевезень пасажирів повітряним транспортом. Вона викликає дискусії серед цивілістів. Чи слід визнавати умову про безпеку умовою договору перевезення пасажирів чи категорія «безпеки» є вимогою до діяльності транспорту, передбаченою нормативно-правовими актами.

Виходячи з того, що доктрина цивільного права орієнтована на диспозитивність в регулюванні приватноправових відносин, тим не менше визнає джерелами цивільно-правового регулювання ЦК України та інші нормативно-правові акти, які мають явний імперативний характер.

Книга 2 ЦК України, присвячена особистим немайновим правам фізичної особи внесла «свіжу течію» в розуміння самих цивільних (приватних) правовідносин та способів, засобів їх регулювання. Приватність вийшла на перший план поруч з особистими немайновими правами фізичної особи. Тож ми не можемо тепер говорити окремо про особисті немайнові права фізичної особи і окремо про зобов'язальні правовідносини. Вектор спрямованості приватного права змушує віднаходити прояв перших в останніх. За таких обставин не є договір перевезення пасажирів договором, за яким перевізник має лише обов'язок «доставити» а пасажирів «сплатити вартість».

На сьогоднішній день ми можемо і вже зобов'язані говорити про роль транспорту в житті людини, який цивілістика визнає джерелом підвищеної небезпеки і водночас засобом реалізації права людини на свободу пересування.